

ČESKÁ BESEDA
KRAJANSKÉ SDRUŽENÍ
RODÁKŮ A PŘÁTEL
LIBERECKA

135. DOPIS
ČERVEN 2026

motto:

*Máme těžší život než naši předkové,
protože si musíme opatřovat více věcí,
které usnadňují život.*

POZVÁNKA

V sobotu 19. září 2026 se uskuteční

64. výroční schůze České besedy, sdružení rodáků, krajanů a přátel Liberecka.

POZOR!

Na základě přání a usnesení členů České besedy z loňské výroční schůze přesouváme tento rok výroční schůzi na podzim a to na **19. září**, čas zůstává nezměněn - 15. hodin. Přestože v Lidových sadech rekonstrukce budovy skončila, sejdem se i tento rok **v sále restaurace U Košků v Nových Pavlovicích**, který je nám z finančních důvodů (ceny pronájmu) přijatelnější. Schůzi doplní tradiční občerstvení pro účastníky, kulturní program (zazpívá za doprovodu kytaristy paní Květa Barešová - Kunze) a možnost společného posezení a setkání s přáteli.

Všichni jste srdečně zváni.

Výbor České besedy

Program:

Úvodní slovo předsedy
Zpráva o hospodaření spolku za rok 2025
Revizní zpráva
Informace o opravách objektu
Volná rozprava

Na schůzi bude pro ty členy, kteří si ji ještě nepřevzali, **k vyzvednutí kniha o Ladislavu Barešovi**, případně možnost jejího zakoupení za 300 Kč. Budou k dispozici i některé naše starší vydané publikace.

O naší činnosti

21. března, v den sto dvacátých třetích narozenin Karla Vacka (21. 3. 1902 – 18. 8. 1982), zahrál na gramofon před jeho rodným domem PhDr. Jan Mohr Vackovu Cikánku. Akce, která je již tradiční, se zúčastnilo několik o akci informovaných příznivců.

V klubovně České besedy ve stejnojmenné budově se uskutečnil na jaře cyklus přednášek našeho člena PhDr. Mohra o R. A. Dvorském. Byl spojený s přehrávkou dobových gramofonových desek ze sbírky přednášejícího.

Naše vzpomínka

Devátého května uplynulo 110 let od úmrtí MUDr. Václava Šamánka.

MUDR. VÁCLAV ŠAMÁNEK, PRVNÍ STAROSTA.

Šamánek zemřel 9. května 1916, 23. října toho roku by se dožil sedmdesáti let. Nebyl v Liberci důležitý jen pro Českou besedu. V letošním roce oslavili liberečtí sokolové krásnou výstavou v liberecké knihovně sto čtyřicet let od vzniku své organizace. Při vzniku Sokola v Liberci sehrál také nemalou úlohu právě MUDr. Václav Šamánek.

Nestál u počátku českého sportu v Liberci, cvičení probíhalo spontánně, vzniklo iniciativou obchodních mládenců, kteří se scházeli jako stolní společnost v Besedě a k protahování těla používali dvůr a hrazdu turnera Simona. Když počet cvičenců narůstal, byli ze svého místa vypovězeni, ať z národnostních důvodů či možná i kvůli zvýšené hlasitosti. Od této chvíle se začínají dějiny budoucích Sokolů a České besedy proplétat. Cvičící omladině bylo povoleno cvičit v suterénu české matiční školy. Ještě na podzim 1886 bylo v České besedě pomýšleno na samostatný tělocvičný odbor, kam by omladina organizačně patřila. Ale po zvážení všech pro a proti bylo rozhodnuto, že Beseda podpoří vznik samostatné organizace Sokola.

První stanovy datované 1. června 1886 sepsal O. Weigelt a je pod nimi podepsán Václav Šamánek. O schválení stanov jednal Šamánek s místodržitelem podmaršálkem Kollerem a předsedou zemského výboru Zeithamrem. Ale stanovy schváleny nebyly. Musely být přepracovány, hlavně v bodech vnějšího vystupování. Po přepracování byly 28. října schváleny. 8. listopadu je obdržel úřední cestou liberecký magistrát, ale Šamánek je dostal do rukou až v polovině prosince. Mezitím už probíhaly přípravy na vznik spolku. Ustavující schůze Sokola byla svolána na 20. prosince do České besedy. Schůzi zahájil a řídil jako předseda prozatímního výboru Václav Šamánek. Po volbách byl zvolen i starostou. Za sídlo spolku byla zvolena Česká beseda. Hlavně prvních deset let se projevovala zvýšená podpora činnosti ze strany Šamánka, který byl v letech 1886-1898 předsedou Sokola. Při vstupu jednoty do Krkonošské župy předsedal nějakou dobu i celé župě.

Na vzniku Sokola si můžeme představit i průběh vzniku dalších vlasteneckých spolků a organizací v Liberci. Šamánek do nich vstupuje jako organizační tvůrce využívající svého přehledu a politických známostí a stává se jejich předsedou. Vznikl tak odbor Ústřední matice školské (1883), Národní jednoty severočeské (1885), v roce 1904 je navržen Šamánek na předsednické místo Politického klubu pro Liberec a obvod Krajského soudu v Liberci (založen 1899). Od dubna 1890 předsedal i nově zakládané České záložně v Liberci.

A jaký byl vztah Šamánka ke cvičení? Alois Vaňura o něm v brožuře k 50. výročí Sokola v roce 1936 napsal: *Dr. Václav Šamánek, nesmlouvavý, neústupný bojovník za práva národní a jazyková, byl nepopovolanějším, aby mladému Sokolu stál jako starosta v čele a byl jeho ochráncem. Byl starostou v pravém slova smyslu. Přísný sám k sobě, vlastní rodině, pevně řídil mladou jednotu a bezpečně ji převedl přes všechna úskalí a nástrahy. Stanovy a řády ctil a nad jejich zachováním neochvějně bděl. Sám až do pozdních let svého života cvičil a tak nejen slovem, ale i skutkem dokazoval, že tělocvičná činnost jest nejhlavnější účel jednot sokolských. Stalo se nejednou, že sotva se vrátil z Vídně ze zasedání říšské rady, nebo z Prahy ze sněmu zemského, jichž byl členem, ještě též večer přišel do cvičení, aby – jak říkal – pookřál. Jak krásný to byl příklad pro všechno mladé členstvo.*

Víte že v první polovině roku 2006:

- **1. ledna 2006** se stal horský hotel a televizní vysílač Ještěd národní kulturní památkou. Jde o jednu z nejmladších staveb, které se dostalo tak významného ocenění.
- **4. ledna** proběhla zpráva, že Městský soud v Praze prohlásil konkurz na společnost Skloexport Group, která je od prosince 2001 v likvidaci.
- **20. ledna** byly zahájeny stavební práce na výstavbě nového obchodního centra Interspar na Tržním náměstí. Stavbu provádí firma Syner a měla být dokončena na konci roku.
- **Nově** založenou pobočku Národního památkového ústavu v Liberci povede kastelán Státního zámku Sychrov Miloš Kadlec
- **Zimu** v tomto roce označili pracovníci Technických služeb za nejhorší za posledních deset let. Spadlo k 10. únoru zatím 250 centimetrů sněhu, spotřebovalo se 880 tun chemického posypového materiálu, a tisíc sedmdesát pět tun písku a kamenné drti.
- **V Liberci** se natáčel film Davida Odříčka Grandhotel podle románu lomnického rodáka Jaroslava Rudiše.
- **Bytová družstva** a někteří nájemníci protestovali proti současným cenám tepla (Liberecká teplárna zdražila o dvacet procent) a uvažují o alternativních zdrojích tepla.
- **Po téměř** roční rekonstrukci uvedla Krajská nemocnice v Liberci do provozu nové infekční oddělení. V budově bývalé Charity se nyní nachází nejen ambulantní část, ale i lůžkové oddělení. Náklady činily dvacet osm milionů korun.
- **Město** přistoupilo k rozebrání budovy bývalého pavilonu A na libereckém výstavišti, protože se budova stávala nebezpečnou.
- **8. března** proběhla zpráva, že Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových dokončil a provedl bezplatný převod budovy „Uranu“ na město Liberec. V budově zůstane odbor sociální péče, dále zde bude přestupkové oddělení a výhledově městská policie. Část budovy bude pronajata.
- **Zastupitelstvo** města odsouhlasilo pronájem Sportovního areálu Ještěd společnosti Snowhill na dvacet pět let.
- **25. března** proběhla zpráva, že v závěru úspěšného koncertního turné liberckého Severáčku po Řecku postihla jeho sbormistra Petra Pálku mozková příhoda s následným krvácením do mozku.
- **14. dubna** se uskutečnilo v budově divadla F. X. Šaldy rozloučení se sbormistrem libereckého Severáčku Petrem Pálkou, který zemřel minulý týden při turné v Athénách.
- **V Liberci** bylo podle magistrátu provozováno k nelibosti občanů sto dvacet heren. Město nechce jejich počet snižovat, protože mu vynesly za loňský rok na poplatcích třicet pět milionů korun.
- **V obřadní síni** liberecké radnice natáčel režisér Jiří Menzel se štábem scény ke svému filmu Obsluhoval jsem anglického krále. Na libereckém nádraží filmování se šesti sty komparzisty probíhalo 28. a 29. dubna.

- V **dubnu** byla čtrnáct dní zavřená ulice u Křížového kostela z důvodu zbourání domu při vjezdu na Sokolovské náměstí. Jeho odstranění mělo sloužit k rozšíření ulice. Dům nestojí a ulice je i po letech pořád úzká.
- V **dubnu** otevřel obchodní řetězec Tesco na sídlišti Kunratická další prodejnu.
- **10. května** proběhla zpráva, že liberecký magistrát spolu se společností Liberecká IS začal vydávat městské čipové karty. Budou sloužit ke vstupu do radnice a v městské hromadné dopravě. Postupně by měly fungovat i jako peněženka. Zavedení bylo připravováno déle než rok a stálo deset milionů korun.
- **30. května** začala symbolickým poklepáním kladívka rekonstrukce liberecké čistírny odpadních vod a dostavba kanalizace v povodí Lužické Nisy. Náklady na projekt byly vyčísleny na třicet jeden milion tři sta tisíc EUR. Čistírna by měla být dokončena 30. září 2008 a kanalizace 5. srpna 2009.
- **2. a 3. června** proběhly volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu. V Liberci se zúčastnilo 64,05% voličů. Zvítězila ODS s 40,45%, druhá byla ČSSD s 29,17 %, třetí strana zelených s 12,51%.
- **27. června** byl v parku v Jablonecké ulici po letech odkladů a problémů s umístěním odhalen památník obětem komunismu. Náklady na dílo mladých architektů z atelieru Sporadikal činily jeden milion dvě stě tisíc korun a s rekonstrukcí parčíku celkem čtyři miliony šest set tisíc korun.
- **30. června** začala řidičům sloužit nově budovaná silnice z Liberce do Stráže nad Nisou, Chrastavy a Bílého Kostela. Výstavba začala v roce 2003.

Čerpáno z Kroniky města Liberce, kterou v té době vedla a psala Libuše Bílková.

Petr Pálka

Naši oslavenci v první polovině roku 2026

- 99 let** Marie Klouzková
- 97 let** Miloš Kraus, Josef Kocour, Jaroslav Stárek
- 96 let** Eva Andělová
- 95 let** Jiří Hofman
- 94 léta** Ing. Jiří Vacek, Jindra Kostrbová
- 92 let** Hana Caldová
- 91 let** Markéta Šundová, Ivo Sušický, Věra Souhradová
- 90 let** Jiřina Kusá, Eva Rakušanová
- 85 let** František Zikmund, Alena Plzenská, Jarmila Prášilová, Vilém Hnízdo
- 80 let** Nina Medková, Pavel Vursta, Jiří Dušek, Milan Kocourek
- 75 let** Lubor Franců, Irena Flanderková, Jiří Anděl, Eva Hübnerová
- 70 let** Jaroslava Čermáková, PhDr. Markéta Lhotová, Jitka Odvářková

Odešli z našich řad:

Olga Pospíšilová
Viktorie Drapáková

Webové stránky České besedy najdete na adrese:

ceskabesedaliberec.webnode.cz

Uvítáme Vaše náměty k aktivitám spolku a obsahu stránek. Telefonní číslo předsedy spolku Ing. Lubora Franců je **728 826 699**. V zájmu urychlení spojení mezi Českou besedou a Vámi Vás prosíme o poskytnutí e-mailové adresy, máte-li ji.
Posílali bychom Vám poštu tímto způsobem.

Spolek Česká beseda provedl revizi své členské základny a nebude již nadále posílat poštu na adresy zemřelých členů. Pokud tuto poštu odebíral rodinný příslušník, bude potřeba dát vědět výboru České besedy jméno, příjmení a adresu nového člena České besedy.

Prosíme též členy, aby nám i nadále ohlašovali v případě přestěhování svou novou adresu, případně příbuzní či přátelé úmrtí člena spolku. Hlavně u těch, kteří žijí mimo Liberec, je těžké změnu zjistit. Pošta se Besedě někdy vrací s tím, že není označena jménem schránka příjemce.
Pokud někdo z členů nepotřebuje naše tiskoviny (zpravodaje), rádi je pro nové členy přijmeme.

Členské příspěvky je možno zaplatit při účasti na výroční schůzi spolku či zasláním na účet České besedy **0980748339/0800**.

Základní výše členských příspěvků je podle usnesení výroční schůze **120 Kč**.
Všem členům děkujeme za finanční příspěvky.

Uzávěrka Dopisu č. 135 15. června 2026
Tento Dopis vydala Česká beseda v Liberci pro své členy
Vytiskla tiskárna ReproArt Liberec, s r. o., Nová 348, 460 10 Liberec
Poštovné povoleno Obchodní smlouvou č. j. 406006/01 ze dne 31. 1. 2001